

Complexnummer: 518255

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

H. Agatha te Boekel

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

518256, 518257

Woonplaats

Boekel

Gemeente

Boekel

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Kerkstraat 39, 5427 BB te Boekel

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex bestaat uit de KERK van de H. Agatha aan de Kerkstraat 39 (1) en de PASTORIE aan de Kerkstraat 37 (2). Kerk en pastorie werden in 1925 gebouwd naar ontwerp van architect J. Franssen in de trant van de Amsterdamse School. Het complex staat in het centrum van Boekel op de hoek van de Rutger van Herpenstraat. De voorganger van de huidige kerk stond op het plein aan de overzijde van de Kerkstraat.

Waardering

Het complex van kerk en pastorie is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de volkskerk in het interbellum.

Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de evenwichtige detaillering en is van kunsthistorisch belang door de interieuronderdelen. Het gebouw is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect J. Franssen. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische en typologische zeldzaamheid.

Monumentnummer*: 518256

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	09 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82766/109

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Boekel	Boekel	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Boekel	I			2466

Omschrijving**

Inleiding.

De PASTORIE is in 1925 gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School naar ontwerp van architect J. Franssen.

Omschrijving.

De tweelaagse pastorie heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen.

Het metselwerk is onder meer verlevendigd door rollagen rond de ramen. Op het zadeldak van het hoofdgebouw en op de mansardekap van de aanbouw liggen zwarte verbeterde hollandse dakpannen.

De hoofdingang bevindt zich in de zuidgevel aan het kleine plein voor de kerk. Aan weerskanten van het uitgebouwde portaal bevindt zich een kruisvenster met kleine roedenverdeling en groen glas in het bovenpaneel. De vensterdorpels zijn van hardsteen. De hoeken van de gevel worden geaccentueerd door brede lisenen met betonnen afdekplaat: daaronder is een stukje van de brede omlopende dakgoot zichtbaar. Het zwaar geproportioneerde portaal wordt afgesloten door een zadeldak met verbeterde hollandse dakpannen, met forse gootlijsten aan de zijden. Inwendig bevat het een spitsboogportiek met vleugeldeuren. Het bovenlicht is vrijwel driehoekig en bezit een glas-in-loodvoorstelling van St. Joseph met lelietak. Op de eerste etage bevinden zich drie vierkante kruisvensters, met donkerder, ruwe baksteenlagen hier tussen in. De vorm van de puntgevel wordt benadrukt door het overhoeks geplaatste vierkante raam. De westgevel aan de Kerkstraat bestaat uit twee delen. Links is er een iets terugliggende eenlaagse aanbouw onder mansardekap. Rechts een tweelaags deel met een symmetrische gevelindeling. De aanbouw bezit een kruisvenster, een paneel deur met bovenlicht en een dakkapel onder plat dak. De zijgevel bevat op de begane grond en boven twee kruisvensters met tussenlisenen en siermetselwerk in reliëf. Het hoofdgebouw heeft op de begane grond twee kruisvensters en centraal een erker met afgeschuinde zijden en plat dak. Op de etage bevinden zich twee vierkante kruisvensters en in het midden een dubbel kruisvenster. In het dak hierboven een dakkapel met gekoppeld raam en plat dak. De achtergevel, gericht naar de kleine tuin, is eenvoudiger van vormgeving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Op begane grond en etage is er van links naar rechts een kruisvenster, een dubbel kruisvenster en een half kruiskozijn. Hierna volgt een tweelaagse uitbouw onder plat dak.

Waardering.

De pastorie is van algemeen belang. Zij heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de pastorie. Zij heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en de detaillering en vanwege de plaats in het oeuvre van de architect Franssen. Het gebouw heeft ensemblewaarden vanwege de situering naast de kerk, nauw verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 518257

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	09 oktober 2001
Kadaster deel/nr	82765/171

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Boekel	Boekel	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Boekel	I			2466

Omschrijving**

Inleiding

De R.K. KERK St. Agatha is in 1925 gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School naar ontwerp van architect J. Franssen en vormt een markant middelpunt in de kern van Boekel.

Omschrijving

De driebeukige kerk telt vijf traveeën en heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond. De toren staat op de zuidwesthoek. Het lagere priesterkoor telt één travee en heeft een lagere vijfzijdig gesloten absis. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen, voorzien van siermetselwerk. Op de zadeldaken en het vijfzijdige schilddak van de absis liggen verbeterde hollandse dakpannen. De spitsen van toren en dakruiter alsmede de zadeldakjes van de vierruits dakkapellen zijn gedekt met leien in maasdekking.

De westgevel bezit een hoog voorportaal onder eigen zadeldak, links een doopkapel onder plat dak en rechts hiervan de toren.

Drie gedrukte spitsbogen, de middelste hoger dan de andere, geven toegang tot het portaal. De bogen zijn voorzien van rollagen, aanzetstenen en kruisen van zandsteen. Hierachter bevindt zich drie stel geverniste vleugeldeuren. Het onderpaneel heeft decoratie in golvende vorm. In het bovenpaneel bevinden zich vier ruitjes met geometrisch smeedijzerwerk. Het bovenlicht van de deuren is vrijwel driehoekig. Ter hoogte van de zangertribune is er een zeventalig gedrukt spitsboograam. De puntgevel hier boven is gedecoreerd met een klimmend getrappt fries met mozaïek en kruisvorm. De toren heeft een vierkante plattegrond en een reeks van vier spleetvensters boven elkaar. Hierna volgen in elke zijde twee rechthoekige galmgaten, onder een keperboog, met de drie ramen eronder gevat in een halfsteens verdiepte muurnis. De toren versmalt hierop iets met het uurwerk en horizontaal siermetselwerk. De vierzijdige torenspits heeft een paraboolvorm en wordt bekroond door een bol met kruis en weerhaan.

De steunberen lopen vanaf de gootlijst van het schip als keermuren schuin af naar rechte baksteen lisenen onder zadeldakje, die de betonnen gootlijsten van de zijbeuken doorbreken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De zijbeuken en lagere uitbouwen zoals de biechthokjes en één zij-ingang hebben een plat dak. De zijbeuken hebben gedrukt spitsbogige driedelige ramen met zandsteen dorpels en aanzetstukken. De lichtbeuken bezitten per travee drie spitsboogramen. Het schip wordt aan de oostzijde afgesloten door de vierkante dakruiter met paraboolspitsje. De topgevels van het schip zijn aan beide zijden voorzien van een klimmend getrapt fries. Dit fries is ook aanwezig in de topgevel van het priesterkoor, maar met een kruis. De absis heeft op de hoeken lisenen en in de vlakken kruisen van reliëfmetselwerk.

Het interieur is dat van een brede ruime volkskerk, waarin elke gelovige zicht heeft op het altaar. Het middenschip wordt overkoepeld door een hoog paraboolgewelf met spanten, beide van wit geschilderd beton. De smalle zijbeuken met paraboolvormige scheibogen rusten op vierkante bakstenen pijlers. De binnenmuren zijn opgetrokken in schoon metselwerk. Tot de aanzet van de scheibogen is dit uitgevoerd in groen en bruin geglazuurde baksteen. De koortribune en de borstwering zijn eveneens in baksteen uitgevoerd, de laatste is voorzien van verticaal reliëfmetselwerk.

Terzijde van de ingang is er een rechthoekige doopkapel met doopvont, afgesloten door een smeedijzeren sierhek. Tussen spanten en pilaren staan witte stenen heiligenbeelden op Art Décosokkels. De vrouwelijke beelden staan links, de mannelijke rechts. De oudste zijn rond 1854 en 1869 gemaakt door Van der Wijst uit Uden. Er is een H. Lucia uit het begin van de twintigste eeuw en Van Bokhoven vervaardigde in 1924 twee engelenbeelden, in 1925 gevolgd door een beeld van de H. Isidorus. Aan weerskanten van de triomfboog is er een paraboolnis met een polychroom Mariabeeld met Kind Jezus links en een St. Jozefbeeld rechts. De triomfboog is voorzien van een sierrand met een gestileerd reliëf van korenaren en druiven. In de absis hangt een houten triomfkruis met corpus. Verder bevat de kerk twaalf kruiswegstaties uit 1851, olieverf op doek van de hand van N. Wintelrode uit Gemert. De houten kerkbanken zijn strak geornamenteerd in Art Décostijl. Mechanisch torenuurwerk, 1925, elektrische opwinding.

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de volkskerk in het interbellum. Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl (de voor katholieke kerken betrekkelijk zeldzame Amsterdamse school) en de evenwichtige detaillering en is van kunsthistorisch belang door de interieuronderdelen. Het gebouw is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect J. Franssen. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument